1878. V. évfolyam. 199. szám. Debreczen, Kedd október 15.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve.
Egész évre . 10 frt.
Félévre . . 5 frt.
Negyedévre . 2 frt 50 kr
Egy hóra . 1 frt.
Előfizethetni helyben a kiadóhivatalban *Kultsi Imre nyomdájában*, aztán Telegdi K. Lajos és ifj. Csáthy Károly könyvkereskedéseikben, vidéken a posthivataloknál.

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdászati s társadalmi lap.
A SZABADELVŰPÁRT KÖZLÖNYE.
Megjelen hetenkint ötször, u. m. Hettőn, Kedden, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton.

Hirdetési díj:
öt hasábos petitsor 5 krajczár. Nagyobb terjedelmű s többizben megjelenő hirdetményeknél leengedés történik. Bélyegdij minden hirdetés után 30 kr. Nyilttéri közlemények minden sora 20 kr. Ezek a szerkesztő által vétetnek fel. — A hirdetmények a szerkesztőségben és kiadói irodában.
Az előfizetési s hirdetményi pénzek a kiadóhivatalba, a lap szellemi részébe tartozó közlemények a szerkesztőségi irodába **czeglédutcza, Fried-ház 19. sz. alatt** czimezendők.

Az a „lejtő.“

(K. J.) Ki van adva a jelszó: Meg kell buktatni Andrássyt, meg kell buktatni Tiszát, mert veszedelmes lejtőre vezették a nemzetet.

Ebben rejlik, ebben sarkallik politikai ellenfeleink bölcsességének essentiája. Minden más gondolatjuk — ha van — csak elenyésző semmiség. Aminthogy ugy is van.

Ki látott Magyarországon Kossuth óta népszerü kormányt? Mit beszélünk, hiszen Kossuth nymbusza is ellenzéki korából datálódik! Neki is megvolt a maga egyesült ellenzéke, szélső bal- és jobboldala.

„Ha ellenzékem nem lenne, pénzen vásárolnék magamnak,“ mondá a lángeszü Pitt, Anglia ifju premierje. És igaza volt. Csakhogy ne feledjük, miszerint Anglia Irlandja nem Csehország, nem Ráczország és Pitt nem oly ellenzéket kivánt magának, a mely ő vele együtt megbuktassa Anglia haegemoniáját is a három-egy királyságban. A kréták földje és a mormoló tenger habjai csak az angol nyelvet értik.

De a bájos Cseh-Schweiztól, az Érczhegyektől kezdve a bosnyák völgyekig a különböző nemzetiségeknek oly „érdekes“ keverékü quodlibetje hemzseg, hogy valóban isten csudája, hogy e Szennár-mezején eddig is nem épült fel a Bábel-torony.

No de majd fölépiti a magyar ellenzék, amely már is oly symptomákat árul el, hogy mikor „vizet“ kérnek tőle, „tüzet“ hoz, és megforditva.

Csak tessék urak odaát a tuloldalon; buktassátok meg Andrássyt és Tiszát, majd gyönyörüségetek telhetik abban, ami azután következik! A csehek már lesben állnak, mind a cserkeszekre leselkedő muszka plasztaunik. Alig várják a szeretetreméltó magyar ellenzék diadalát. Él még Hohenwarth, élnek még Riegerek Ausztriában, akik vitorlára szedik mind azt a sok szelet, amit az ellenzék itt nálunk tele pofával fuj nekik! Életjelt már adtak magukról. Nem vették önök észre, hogy Csehországban már is arról álmodoznak, hogy a monarchiában csak két uralkodó népfaj van? Az egyik a német, azaz bocsánat, az egyik a szláv, a másik a német. És ez urak számokra, statisztikai adatokra hivatkoznak. No meg a tényekre, midőn rámutatnak a magyar ellenzék viselt dolgaira, midőn az önök érveiből kieszelik, hogy a magyar faj megbizhatlan, s minden egyéb politikára képtelen, mint par force — ellenzéknek lenni.

És ha a nemzet geniusza nem oly alkotmányos, törvény- és eskütisztelő uralkodóval áldott volna meg bennünket, mint a milyennel ez idő szerint birunk, bizony-bizony sirva nézhetnénk már azon eredmények elé, a mit a bölcs magyar ellenzéknek sikerült volna a haza számára kivivnia.

Hát jól van, mi sem vagyunk szerelmesek a bosnyák szikiákba; mi is forrón óhajtjuk amaz idők elérkezését, midőn megmenekülünk a deficzit rémeitől; de miután Magyarország ez idő szerint tényező a birodalom politikájában, ne feledjük, hogy a harmincz perczentes quota mellett a döntő befolyásra fél jogunk van. És ne feledjük azt se, hogy e fél jogot a trón körül ma még magyar emberek érvényesitik, ugy ahogy lehet, és nem ugy, ahogy mindnyájunknak tetszenék.

Azt mondják önök, hogy Andrássy és Tisza veszedelmes lejtőre vitték az országot a „bosznyák politikával.“ Pedig hát Andrássy és Tisza magyar emberek, a kiktől becsületes jó magyar hazafiságukat csak az elvakult rosz akarat tagadhatja meg, és az a végtelen rövidlátás, mely azt hiszi, hogy a Hortobágyon tul már a világ vége van. Ültessék csak önök egyesült ellenzéki erővel e két magyar férfiu helyére a Hohenwartokat és a Riegereket, a kiknek kezére és szájizére oly gőzerővel dolgoznak, majd akkor látják meg, hol van a lejtő vége!

De nem fogadhatjuk el még szólásformának sem azt a „lejtőt.“

Ismét, és ismét hangsulyozzuk, hogy ha ma kényszerhelyzetnek látszik is Bosznia occupálása és pacificatiója: ez sokkal szélesebb látkörü politikának képezi kiinduló pontját, mintsem hogy a felett csak ugy pipaszó mellett pálczát törhessünk.

A delegáczió pár hét mulva Budapesten össze fog ülni; ott alkalma lesz Andrássy grófnak igazolni politikáját és ha tenni fogja ezt: akkor mondjanak teletie önök itéletet! Addig azonban ne feledjék önök, hogy az Angliával is zsörtölősködő porta háta megett ép ugy ott áll a markába nevető orosz, mint az önök háta mögött a szláv foederalisták kárörvendő és leselkedő tábora, kik óhajtva várják Andrássy és Tisza bukását.

Akarnak önök ezeknek segédkezet nyujtani?

Akkor majd meglátják, hogy hol van hát az a lejtő!

— **Ademobilizáczió**: Ő felsége — mint a „N. fr. Pr.“ jelenti — tegnap hallgatta ki a hadügyminisztert. Közvetlenül erre a hadügyminisztérium valamennyi osztályfőnöke és előljárója ülésre hivatott egybe, melyben a demobilizáczió és a létszámleszállitást illető parancsolatokat megállapitották, A rendeletek tartalma a következő: Minden hadtestparancsnoksági szállást valamennyi intézményével visszaküldenek a Száván és f. hó 20-án demobilizálnak, Ramberg, Szapáry, Bienerth békeállományba helyeztetnek, a würtenbergi herczeg, a hadparacsnok helyettese Szerajevóban marad.

A 6. 14. 31. és 32. gyalog-hadosztály visszaindulnak s november elsején teljesen demobilizáltatnak, a 20-ik gyalog-hadosztály egy dandárát is Szlavoniába helyezik át s leszállitják a békeállapotra, mig e hadosztály másik dandára a bosnyavölgyi katonai vonal állomásait tartja megszállva. Valamennyi törzskari csapatot feloszlatnak; a 3. 5. és 13. hadtest nehéz ütegei azonnal, a 4. hadtestéi pedig október vége felé békeállomásukra vonulnak s azonnal demobilizáltatnak.

Valamennyi Boszniában maradó gyalog és vadászzászlóaljnál azok, kiknek a védtörvény szerint igényük van elbocsáttatásra, ugyszintén a legrégibb évfolyamu tartalékosokat azonnal elbocsátják s ép igy megfelelő leszállitás fog történni a tartalék-tisztek állományában. Csak két dsidás-ezred marad ott, a többi lovas-osztályt visszavonják és békeállapotba helyezik.

Miután a besorozott póttartalékosok elbocsátását táviratilag elrendelték, a többi kiegészitő testeket részint egészen feloszlatják, részint tetemesen leszállitják állományaikban. A szekerészetnél és az egészségügyi csapatoknál a megfelelő létszám-rendezés áll be; a régibb évfolyamu tartalékosokat mihamarább elbocsátják. Ennek keresztül vitelére valamenynyi rendeletet táviratilag és irásban azonnal kibocsátják.

— **Tisza Kálmán** tegnapelőtt vette át Széll Kálmántól a p. ü. minisztérium vezetését Madarassy államtitkár jelenlétében. Széll Kálmán ugyanakkor bucsuzott el hivatalnokaitól, kik néki Kálmán napjára s egyszersmind bucsu-emlékül egy a hivatalnoki testület arczképeit magában foglaló diszes álbumot nyujtottak át.

— **Ghyczy Kálmán**, mint biztos forrásból értesülünk, még ezuttal elvállalja az országgyülési elnökséget.

— **A horvát nemzeti párt clubja Zágrábban** elfogadta a felirati javaslatot. Egy tekintélyes kisebbség, ezek között Bedekovics miniszter, Mazuranics bán, az osztályfőnökök, a szerbek és egyéb kiváló képviselők, mint Kresztics és Pejacsevics a javaslat ellen szavaztak. A javaslat németül közlött szövegéről azt állitják, hogy nem hü. Az eredeti szöveg nem kér, hanem követel, s egy helyen magyar-horvát koronáról beszél, holott szerény tudomásunk szerint mi csak magyar koronát ismerünk. — A „N. Fr. Presse“ azt ajánlja erre a javaslat készitő horvát uraknak, hogy „lassan a testtel.“ Mint mondja — egy olyan országra mint Horvátország a hallgatás szegyenlen hang, a melyet a politikai illem megenged.

— **Katonáink kitüntetése.** Mint a „Bosn. Corr.“-ben olvassuk, eddig kiosztatott az occupáló sereg tagjai között 9 arany, 117 első és 504 másod osztályu ezüst érem, összesen tehát 630 érem. — Mintegy 200 katona pedig dicséretet kapott.

— **Az occupátio költségei** tekintetében irja a bécsi félhivatalos „Montagsrevue,“ hogy a 60 millión kivül, melynek utólsó maradványa ezen hét folyamán el fog költetni, az occupátió ez évi költségei még 35 milliót fognak tenni.

A „Debreczeni irodalmi és müvészeti kör“ alapszabály-tervezete.

(Folytatás.)

IV. A tisztviselők.

16. §. A kör tisztviselői. A kör tisztviselői: 1) elnök, 2) 2. elnök, 3) titkár, 4) másod titkár, 5) pénztárnok. 6) ügyész, 7) gazda.

17. §. A tisztviselők választásáról. A tisztviselők választása titkos szavazással s szavazattöbbséggel történik.

Minden tisztviselő egy évre választatik.

A választás az évi rendes közgyülés alkalmával megy végbe; kivéve a kör első megalakulását, mely rendkivülinek tekintetik.

Ha valamely tiszti állás az év folyama alatt jön üresedésbe: azt a választmány saját hatáskörében helyettesités utján tölti be.

A tisztviselők dij nélkül viselik kivatalukat, kivévén a titkárt, ki a választmány javaslatára a közgyülés által évenkint megállapitandó tiszteletdijban részesül.

18. §. Az elnök tiszte és hatásköre. Az elnök a kör élén áll; a körnek képviselője harmadik személyek irányában; ügyeinek legfőbb vezetője; alapszabályainak őre mind a szellemre, mind a végrehajtásra vonatkozólag. Elnökül a gyüléseken, melyeket ő hiv össze a titkár által alájegyzett meghivókkal. Szavazatok egyenlősége esetében döntő szavazattal bir. A választmány határozatait végrehajtja. — Választmányi határozat nélkül utólagos bejelentés feltétele alatt 20 frtig. terjedhető pénzutalványozási joggal bir.

16. §, A 2. elnök. Az alelnökök az elnököt, gátoltatása esetén, helyettesitik.

20. §. A titkár. A titkár az elnökséggel egyetértőleg a kör szellemi ügyeinek vezetője. Ő viszi a gyülések jegyzőkönyvét, müködik azokon, mint előadó. A szorosan értett elnöki levelezéseken kivül ő viszi. A kör levelezését irja tudósitásait, történetét és a kör munkásságára vonatkozó évi jelentéseket; alájegyzi az elnöki meghivókat a gyülésekre; szerkeszti a kör évkönyvét; őrzi a kör levéltárát és a kör pecsétjét. De mindezen teendőit megosztja a másod-titkárral.

21. §. A másod-titkár. A másod-titkár a titkárt gátoltatása esetében helyettesiti és annak fölkérésére teendőit megosztja vele. Ő a könyvtárnak a mügyüjteményeknek ideiglenes kezelője, mig csak a választmány a könyvtári a mügyüjteményi ügyek kezelésére külön könyvtárnok vagy gyüjteményőr alkalmazását nem látja szükségesnek.

22. §. A pénztárnok. Tiszte a kör pénzét és hasonló természetü vagyonát kezelni; a tagdijakat beszedni, illetőleg beszedetni; az utalványozott kiadásokat nyugtatvány mellett kifizetni, a kör összes bevételeiről és kiadásairól szabályszerü könyvet vezetni s évenkint jelentést tenni, valamint a következő évre elő irányzatot adni; különben az elnök vagy választmány felkérésére a pénztár állapotát bármikor feltüntetni.

23. §. Az ügyész. A kör ügyésze a tagok közül választandó. Tiszte a kört jogügyi tekintetben képviselni; a jogügyi kérdésekben véleményt adni és előadóképen müködni. Az esetről-esetre kiküldendő jogügyi bizottságnak ő az elnöke.

24. § A gazda. A gazda a kör anyagi ügyeinek gondnoka. A körhelyiségeinek szükségleteire s a kör által rendezet társas összejövetelek, ünnepélyek stb. anyagi oldalára felügyel. Az elnökséggel egyetértőleg ő szerzi be az anyagi szükségleteit, fogadja fel a cselédeket. stb.

Folyt. köv.

Bosznia szervezése.

Az elfoglalt két tartomány ideiglenes szervezetének megállapitására egy bizottság ült össze s a „D. Ztg.“ szerint következő javaslatot készitette:

A közigazgatási rendszer, mely Boszniában fennáll, a mennyire lehet, fenntartandó; az az ország politikai felosztása is lehetőleg a régi marad. A főbb tisztviselők fizetéseit némileg redukálni akarják, miért az illetők azzal kárpótoltatnak, hogy illetményüket ezután pontosan megkapják s nem lesznek kénytelenek azt drága kamat mellett uzsorásoknál leszámitoltatni. A községeket olyan autonomiával akarják ellátni, a minő csak lehet. A főfigyelem arra irányul, hogy minden fölösleges kiadás elmaradjon. Rendes időkben Bosznia évi jövedelme 60 millió piasztert, vagy 6 millió frtot tett. Négy milliónál többet magára az országra költöttek; körülbelől 1.800,000 frt Stambulba vándorolt.

Azt hiszik, hogy egyrészt, a közigazgatási költségek lényegesen leszállithatók, másrészt a vám- só- és dohány-bevételek jelentékenyen fokozhatók. Igen nehezen oldható meg a „Charads“ vagy „verghi“ kérdése; ez azon adó, melyet a keresztyének azért fizettek, hogy a hadi szolgálatot teljesiteni ne kelljen s igy a közt van választás, hogy ez adó vagy eltöröltessék vagy a mozlimekre is kiterjesztessék. Az első esetben az állam 1.200,000 frt évi jövedelmet veszitene. A kérdést még nem döntötték el.

Nem kevesebb nehézséget okoz a földbirtok kérdése. Hogy a bégeket kiméljék, egyelőre nem akarnak radikalis földtehermentesitést eszközölni, hanem azon szabályzatot hajtatják végre, melyeket a maga idejében Osman pasa kibocsátott. E szerint a paraszt földesurnak, vagyis a keresztyén a mozlimnak „tretinát“ fizet, vagy más szóval a szántófölek nyers jövedelmének egy harmadát adja át. A fizetés nem terményekben, hanem pénzben történik s minthogy a török hatóságok maguk állapitották meg az árakat és illetékeket, a szegény rajáknak eddig nagyon rosz volt dolguk. Végre most lehetővé akarják tenni a keresztényeknek, hogy szabadon szerezhessenek ingatlant s igy ők is szabad birtokosokká váljanak. Ezt főleg az államjavak parczellirozásával akarják elérni.

Ugyanekkor a menekültek s első sorban a herczegovinaiak hazaszállitása is megkezdődik. —

Külföld.

Az orosz seregeknek a Balkán félszigetről köteles szerződésszerü visszavonatása szünetel. Oroszország e körülményt hir szerént, egy, a hatalmakhoz intézett körjegyzékben teljes őszinteséggel megvallja. E dolog természetesen rendkivüli föltünést keltett, de még inkább növekedhetik meglepetésünk, ha bebizonyul, mit a „Reuter ügynökség“ hirlel, hogy t. i. az orosz és török seregek Eski-Babánál csaknem harczba elegyedtek már. Totleben tbk ugyanis visszafelé irányult mozdulataiban követelte Eski-Baba török parancsnokától, hogy az alig megszállt várost ismét adja át az oroszoknak, ellenkező esetben erőszak fogván alkalmaztatni. A törökök engedtek — ma már ismét orosz ágyuk tátongnak az arany szarv városa előtt, mely ügyfordulat természetesen az angol hajórajnak isméti visszatérését fogja maga után vonni.

A mi a porta circuláréját illeti, arról az a vélemény, hogy az a tunisi Haireddin pasa ármánykodásának müve. Ezen keleti állambölcs ugyanis nagyban dicsekszik a szultán kegyével. Első szereplése a hatalmaknak nem nagy tetszésével találkozott és a hatalmak átalában roszalva a porta jegyzékét, sürgetve ajánlják neki, hogy az osztrák-magyar birodalommal a conventiót kösse meg.

A Vatikán és Németország között a „C. d' Italie“ szerént nem sokára szent lesz a béke. A pápa kétféle módozatot állitott föl erre nézve t. i. vagy irásbeli nyilatkozatot ad Bismarck, hogy a májusi törvényeket ezentul már nem hajtatja végre, vagy pedig egy másik nagyhatalom diplomatiai képv. előtt csak szóbelileg biztositja erről a Vaticánt.

A Dobrudsa visszautasitása tárgyában Jonesco a kisebbség nevében okt. 12-kén a kamarában inditványt tett, mely azonban Kogolniceano azon fölvilágositására, hogy Bessarábia már a reichstadti ő szejövetel óta elvszettnek volt tekinthető Romániára nézve, és hogy Európa azért szánta a Dobrudsát Romániának, hogy a Duna mindkét partjáról visszaszoritsa az orosz invasiót — 83 szavazattal 17 ellenében visszautasittatott. Jonesco másik inditványára, mely szerént a zsidó kérdés elnapoltassék, a miniszer azt válaszolta, hogy ez ügyet egy nemzetgyülés számára kivánja föntartatni.

A történtek következtében a kamara elnöke, Vernesco lemondott.

A kamara a Dobrudsa megszállására egy milliónyi hitelt szavazott meg.

— **Látogatás Hadsi Lojánál.** A „Bosn. Corr.“ szerkesztője meglátogatta Hadsi Loját és látogatását igy irja le. Hadsi Loja ágyában fekszik. Kaftanja és mellénye össze van tépve, csak fövege volt tiszta; ez egy fehér fezből áll, mely körül fehér-vörös turbán van csavarva. Arcza lesoványodott, pofacsontjai kiállnak, szeme beesett, de azokban vad tüz ég. Szemét forgatja, tekintetét egyre ide oda hordozza. Első látogatásomra üdvözletemet egy fejbólintással fogadta, de nem akart beszélni. Második látogatásom alkalmával üdvözletemre megint nem szólt semmit, mikor kérdeztem miképérzi magát, ezt felelte: Serajevóból eljövetelem óta (aug. 17-ikéről 18-kán virradóra) igen sok fájdalmat s bajlódást álltam ki. Régóta tudtam, hogy a ti kezeitekbe fogok esni, de meg vagyok lepetve, hogy ily emberségesen Attól féltem, hogy kinozni fogtok, e helyett a legjobb bánásmódban részesültem, nőm és gyermekem, kik nalam voltak, is jó bánásmódban

---

A „Debreczeni Ellenőr“ tarczája.

A Skrejschowszky-Tierhier bünpöre.

(W.) Azon nagy föltünést keltett fenyitőpörnek végtárgyalása, mely oly sokáig foglalkoztatá a közvéleményt, Prágában oct. 10 én egy négyes biróság előtt vette kezdetét. A vádlottak padján ült a „Politik“ lap volt főszerkesztője, a cseh nemzeti párt egyik vezére: Skrejschowszky János.

A vádirat következő adatokat tartalmazza: Skrejschowszky St. János 1877 év decz. havában a vagyonbukás örvényének szélére került. Ekkor anyagi viszonyai rendezése végett házát az abban levő nyomdával és a „Politik“ lap vállalattal együtt átruházta egy ó-cseh-párti elemekből egyesült consortiumra — kialkudott fizetésért tovább szerkesztvén a „Politik“-ot. A lap politikai irányát szabályozni azonban a consortium választmányának tartatott fönn. A lapkiadási teendőkkel a consortium egy tagja Tierhier Vilmos, — kire a ház és nyomda tulajdonjogilag is átruháztatott — lőn megbizva. Történt azonban, hogy 1878-ban a „Politik“ és a „Pokrok“ között heves vita gyuladt ki bizonyos politikai kérdésekben s az előbbi dr. Riegert is — ki tudvalevőleg Palacky halála óta az ó-cseh párt vezére — megtámadta. — Ezen sajnos dolog fölött folyt a beszélgetés f. év jan. 17-én elvtársak között a Meninger-féle prágai vendéglőben, midőn Tierhier Vilmosnak értésére esett, hogy a másnap megjelenő „Politik“ ismét egy éles czikket fog hozni Skrejschowszky tolláből. Tierhier dr. Scholzczal együtt tehát — bár a consortiumtól semminemü megbizást nem nyert — rögtön még éjfél előtt a nyomdába sietett, s maga elé rendelvén a lap tördelőjét Hrazanek Antalt, fölmutatá előtte a consortium s a szerkesztő között 1876-dik évi deczemb. 9-kén kötött szerződést — mely szerént a lapvezetés a consortiumot illeti — s követelé tőle, hogy a Skrejschowszky által irt másnapi vezérczikk kéziratát szolgáltassa ki részére. A czikk vége Skrejschowszkytól szintén megérkezvén Tierhier azt, valamint az arra vonatkozó egész nyomdai szedést megsemmisitvén, megparancsolá a tördelőnek, hogy ha Skrejschowszky majd követelni fogja czikke kefelevonatát, értesitse őt a történtekről. —

A szerkesztő nemsokára követelte a tördelőtől a czikket és miután megtudta, mi történt, a nyomda müvezetőjét Nagel Vilmost hivatá föl magához a másodemeleti szerkesztőségi irodába. Nagel akkor nem volt jelen a nyomdában és a tördelő bement a nyomdába, a müvezető lakását megtudandó; ez alkalommal észrevette, hogy Tierhier a második emeletbe megy föl. Ez körül-belül éjfélutáni 1 óra táján történt. Kis vártatva a nyomdászok hangos szóváltást hallottak a második emelet lépcsőjéről lehangzani, a nyomda t. i. az első emeleti helyiségekben van elhelyezve. A kiabálás egyre zajosabb lőn. A czivődók kö csönösen holumku (gazember) és pacholku (kamasz) czimzésekkel illeték egymást. Kveton szedő aztán látta Tierhiert a másodemeleti lépcső fokán egyik lábával lentebb, mint a másikkal, állani és a karfához támaszkodni; látta mint emel kezet Skrejschowskyra, ki a legfelsőbb lépcsőfokon állott. Kveton aztán e fölkiáltással: „Jezis Maria, co racte cinit?!“ (Jezus Mária, mit tetszik tenni!) fölsietett a küzködőkhöz, de alig haladt föl pár lépcsőfordulaton, már Tierhiert a másodemeleti korlátou keresztül le a földszintre bukni látta.

Tierhier vérző fejjel, eszméletlen állapotban szállittatott lakására és daczára annak, hogy dr. Schier rögtöni segélye kéznél volt, még hetek multak, mielőtt a halálos veszedelemtől megmenekülhetett s hónapok, mig eszméletét s emlékező tehetségét visszanyerheté.

Tierhier, az athleta termetü férfi, bár fejével a pincze lejárat vasrácára esett, s a vasrács meggörbült alatta, még sem halt meg, de sokáig forgott életveszélyben. Beszéde nehézkessé vált, balszemének állása megváltozott; a beteg panaszkodott, hogy kétszerezve látja a tárgyakat, azonkivül még mindig nagy volt fejfájása és szédülése. Egészsége már most helyre állott, bár még nem egészen tökéletesen.

Strejschowsky azt vallja, hogy Tierhier őt támadta meg, midőn Hrazanekot visszahivandó, ajtaján kilépett. Strejsowsky első ütését félreháritá, mire Tierhier öklöződésre készülve, jobb lábát és kezét felemelé, hogy ujabb ütést mérjen reá, agyanekkor balkezével a lépcső karfájába fogózván. De elvesztvén az egyensulyt — ekkor bukott le a második emeletről.

Strejchowszky szerkesztő azt állitja, hogy ellenfele ittas volt; Meninger vendéglős és többen azonban azt vallják, hogy tökéletesen józan állapotban távozott Dr. Scholzczal a fogadói helyiségből.

Szakértők véleménye szerint csak erőszak lehetett az, a mi a hanyatt bukást okozhatta. — Tierhier vallomása szerint, a bősz szerkesztő csakugyan egy ökölcsapással sujtotta le őt, melynek sérülési nyomai észrevehetők voltak.

Tierhier julius 23-án ismét kihallgattatott és a többi között azt mondá ekkor, hogy Skrejchowsky azon pillanatban ütötte őt halántékon, midőn ő maga a Kveton lépteinek zajára fejét visszafordità. Skrejchowsky aztán Tierhiert inggalléránál ragadta meg — a mi ezután történt azt nem tudhatja, mert eszméletét veszté.

Dr. Klaudt, ki azt mondja, hogy Tierhier csak administrator volt és igy nem volt joga, hogy a lapszerkesztésbe avatkozzék s a czik megjelenését megakadályozza — a biróság megesketi.

Ezzel a bizonyitási eljárás befejeztetvén, a védbeszéd megtartása és itélethozatal másnapra, azaz okt. 12-re halasztatott.

Október 12-kén esti 6 órakor az óriási tolongó közönség előtt kihirdették az itéletet.

A törvényszék Skrejschowskyt a sulyos testi sértés büne alól föl mentè, azonban az osztrák büntető törvény 335. §. áthágása miatt életbiztonság ellen elkövetett vétség miatt négy havi, két-két napos böjttel sulyosbitott fogságbüntetésre, továbbá 368 frt perköltség, 1800 frt nyereményvesztesség megtérítésére s 2000 frt fájdalomdijnak, összesen 4168 frt lefizetésére itélte.

Skrejschowskyt több száz ember kisérte egészen lakásáig és ütközben éljen kiáltásokban törtek ki.

részesültek. Hosszabb hallgatás után azt kérdezte tőlem: „Tudod-e, hogy van az atyám?“ Nem akartam megmondani neki, hogy atyja elesett Serajevó bevételénél, ezért azt feleltem neki, hogy nem tudok semmit atyjáról. Aztán megkérdezte tőlem, hogy ki vagyok. Megmondtam neki s ő törökül „peki“ szóval („jól van“) vette ezt tudomásul. Ezután ismét néma lett, mig bucsut vettem tőle s köszöntésemet „S Bogom“ Isten veled szóval fogadta. Hadsi Loja sebét aug. 18-ikán kapta, maga lőtte meg ballábát, és ezen idő óta sebétől elsenyvedt. Serajevóba tegnap vitetett a katonai kórházba ápolás végett.

Napi hirek.

— **A f. hó 7-kén** tartott jótékony czélu tánczvigalom anyagi eredménye következő: Bevétel belépti jegyekből 426 frt, felülfizetés 219 ft 49 kr. Összesen: 645 frt 49 kr. Költség: a teremért 100 frt, zene 40 frt, diszités 6 frt, pecsétnyomó 1.20 kr, bélyegekért 16 frt 37 kr, papiros levelek irások 97 kr, az öltözőbe apróságok 2.56 kr, engedélyért a városi szeg. 3 frt, balonok a tánczhoz 3 frt, összesen 173 frt 10 kr. — Bevétel 645 ft 49 kr, kiadás 173 frt 10 kr. maradt 472 ft 39 kr. Ebből 200 frtot a sebesülteknek, a többit a mozgósitott katonák családjaiknak adományozni elhatároztatott. — A felülfizetők névsorából, — melyet tegnap közöltünk — tévedésből ifj. gr. Dessewffy Miklós neve, ki 10 frtot fizetett felül, kimaradt, mit ezennel helyreigazitunk. Egyszersmind megemlitjük, hogy a kiadások rovatánál Jónász vendéglős ur 10 frtot, a kárpitos 2 frtot, s Gál J. épitész 2 frtot a nemesügy iránti tekintetből leengedtek.

— **Necrolog.** Dr. Trefort Ervin, a kultuszminister fia, tartalékos hadnagy Boszniában elhunyt. — A mélyen sujtott atyának egyetlen fia volt.

— **Iparosaink figyelmébe.** A debreczeni iparos ifjak egylete a folyó hó 12-kén tartott vál. gyülésének nevezetesebb határozatai: 1. Már a multi vál. gyülésben elhatározott utasfogadó berendezésére kiküldött bizottság a berendezésről megtette jelentését. E szerint az utasfogadót a bevándorlott iparos ifjak — a hálás dij fejében fizetendő 10 o. é. krajczár lefizetése mellett — igénybe vehetik. 2. Elnök inditványára a vál. elhatározta a munka közvetités felállitását addig is, mig az általános iparszövetkezet ezen intézményt országosan fogja szervezni. A munka-közvetités kezelésével Stiber János egyleti elnök ur bizatott meg, kinél — czegléd-utcza Kardos-ház alatti boltjában — minden iparszakbeli munka-adók és azon munkát keresők, kik egyleti tagok, jelentkezhetnek. A munka-közvetitésért a vál. erre vonatkozó ujabb határozatáig dij nem fizettetik. 3. Az egylet kebelében már egy idő óta feloszlott dalardát a vál. ujból szervezni határozta, minek folytán felhivatnak az egylet tagjai és minden dalkedvelők, a dalkörbei belépésre. Kelt Debreczen, 1878. okt. 15-én. A választmány.

— **Ismét öngyilkosság.** Az alsóbb néprétegekben is már megdöbbentőleg szaporodik az öngyilkosok száma. E körülmény valóban a legnagyobb mérvben elszomoritó. Ma hajnalra a liba-utczában, saját házában lakó Némethi István kőmivessegéd 24 éves ifju neje ismeretlen okokból a ház kamarájában kötéllel fölakasztá magát s midőn a szerencsétlent fölfedezték, már minden életrehozási kisérletek hiában valók voltak.

— **A cseléd bejelentést** még a müveltebb osztály is helylyel-közzel elmulasztja, minél fogva ezzel szemben is több rendbeli birságolást kellett foganatositani. Ismételve figyelmeztetjük tehát a bármely cselédeket tartó gazdákat, hogy ujonan fogadott cselédeiket, még azon esetben is, ha azok szabályszerü cselédkönyvekkel ellátvák, a kapitányságnál bejelentsék, ellenkezőleg el lehetnek készülve arra, hogy 10 frtig terjedhető birsággal fognak büntettetni, mert a törvény ezt igy rendeli el.

— **Jótékonyság.** Stiber János ur a debreczeni iparos ifjak egyletének elnöke még a mult hó 7-én a miskolczi árvizkárosultak részére, Miskolcz város polgármesteréhez czimezve 12 pár czipőt küldött ajándékba. Az ilyen tettek önmagukat dicsérik.

— **Nappali betörés.** A külvárosi mesterutczában lakó egyik gazda háza ajtaját tegnap — mialatt az egész család tengerit törni járt künn a mezőn — egy a helyi viszonyokkal valószinüleg ismerős tettes fölfeszitette, a szekrényt a közelben fekvő kulcscsal fölzárta és abból 160 frt kész pénzt — mely egy könyv lapjai közé volt betéve — elrabolt. A tettest nyomozzák.

— **A miskolczi és egri árvizkárosultak** részére Erdélyi kapitányi fogalmazó urnál ujabban következő adományok gyültek be és pedig a **szücsök ipartársulata** kebelében adakoztak összesen 16 frtot. **a debreczeni iparos ifjak egyletében** meginditott gyüjtés eredménye: 8 frt. 37 kr. Ezen összeghez járultak: Stiber János eln. 2 fr. Szuhy Vincze 52 kr. Ifj. Szombathy András 1 fr. Zavilla Gyula 50 kr. Hegadüs Károly 20 kr. Barta Mihály 20 kr. Fodor József 20 kr. Szilvay József 50 kr. N. N. 50 kr. Móricz Bertalan 1 fr. Szőke Sándor 10 kr. Veréb Lajos 20 kr. Varga József 20 kr. Perge Gábor 20 kr. Berta József 20 kr. N. N. 15 kr. Boldogh Kálmán 50 kr. Kiss Takács János 20 kr.

— **Esküvő.** Ma esküdött örök hüséget Lengyel Emma kisasszonynak Márk Endre fiatal ügyvéd. Boldogságot kivánunk a tiszta szerelemből kötött frigyre!

— **Nyilvános köszönet.** Tek. Kallós Lajos ur a jogász önképző kör részére a következő könyveket volt szives adományozni: Gneist „Jogállamát,“ Jung „Éjszakáit“ és Livius történeti müveit 3 kötetben. Mindezekért fogadja az egyletnek általam kinyilatkoztatott legmélyebb köszönetét. Debreczen, 1878 október 14. Csató Kálmán önképző köri elnök.

Nagy Károly város főjegyzőjévé Hetey Ábrahám ügyvéd választatott meg.

— **Uj hirlap** fog megjelenni városunkban a jövő hó elsejétől „Ébresztő“ czim alatt, melyre az előfizetési felhivást már kaptuk. Megjelenik hetenként kétszer s előfizetési ára 1 évre 6 frt. Felelős szerkesztő s kiadótulajdonosa Szatmári Károly lesz. A lap a társadalmi téren fog mozogni.

— **Van már követjelölt!** Nekünk nincs, hanem a függetlenségi pártnak van. Mint halljuk dr. Bódog Albert miskolczi orvost szándékoznak felléptetni az elhunyt b. Baldácsi helyett. Igen jó lesz. Mint orvos bizonyosan igen jó politikus, s mint miskolczi ember ugyancsak jól képviselheti a debreczeni érdekeket. Éljen!

— **Demobilizálás** tegnap a hadügyminisztériumtól sürgöny érkezett, hogy a póttartalékosok azonnal haza bocsájtandók. Az illető parancsnokok rögtön a sürgöny vétele után közölték a legénységgel a meglepő hirt, mely annál is inkább örvendetesen hatot az illetőkre, mert többnyire családos emberek.

— **A szatmári** hegyen lévő szőlőkben a szüretelés megkezdésére f. évi okt. 21-ik napja tüzetett ki.

— **A helybeli kir. adófelügyelőségtől** Békési I. fogalmazó a nagybecskereki kir. adófelügyelő mellé helyeztetett át.

— **Az osztrák-magyar bankban** a hirszerint Köffinger Frigyes osztálytanácsos kormánybiztossá, Pallavicini Ede őrgróf osztálytanácsos pedig helyettessé fog kineveztetni.

— **Zárt fiacrenak** mindig kellene lenni a bérkocsik állomáshelyei valamelyikén. Sokszor előadódik azon eset, hogy ilyenre valamely szerencsétlenség következtében szükség volna — de hát nem találhatni. Van összesen 60 fiacreünk — az utczai rendőrség ezek tulajdonosai között helyesen feloszthatná azon napos kötelezettséget, mely szerint legalább egynek mindig batárral kellene megjelenni a meghatározott állomáshelyen.

— **Tépés adomány.** Fischer Nándorné urhölgy szives volt szerkesztőségünkhöz ismét egy kötés tépést beküldeni, mely adományt köszönettel és azon megjegyzéssel nyugtázunk, hogy a csomagot a kapitányi hivatalnak továbbitás véget átszolgáltattuk.

— **Folytatólag** adakoztak a debreczeni illetőségü mozgósitott katonák családjai részére: a debreczeni jótékony nőegylet 1000 frt, Petrysin Jakab 2 frt 50 krt. Eddig begyült 720 frt 82 kr. Fő-összeg 822 frt 82 kr. Debreczen, 1878. október 14. Boczkó Soma városi t. főjegyző.

— **A kétkerekü velocipéden** tették meg az utat Londontól Nizzáig és vissza Pollok C. A. E. és Roe A. D urak, a Cambridge-University-Bicycle-Club tagjai. Londonból sept. 28-án mentek gőzösön Dieppebe, honnan Rouen, Coren Chartresen stb. át mentek Nizzába, és onnan vissza. Az egész ut 1530 mértföld, a merészutasok 24 nap alatt tették meg, naponta 64 mértföldet haladva.

— **Magyar daltársulat** van Törökországban, mely oda szeptember elején indult. Sinkovichné igazgatása alatt 11 nő s 1 férfiból áll. Mint a társulat egy női tagja szüleihez irja, jelenleg Bazardzsikban tartózkodnak, hol az orosz tisztek rendkivüli tetszéssel fogadják őket még pedig minden érdek nélkül. Igy a tudósitónő is minden érdek nélkül kapott egy hosszu óraláncot, egy gyémánt fülbevalót, s több apróságot, egy másik női tag pedig szintén minden érdek nélkül 1 arany karpereczet és egy gyönyörü melitüt. . . . . .

— **A vasuthoz** vezető várad-utcza nem régi, de már hegy-völgyes burkolatát ajánljuk a városi mérnöki hivatal figyelmébe. Ez utcza ugyanis, mely ugyszólván a városi főforgalom torkában fekszik, — lényeges javitást igényel, melyet elodázni nem lehet. A bérkocsisok borzadva kerülik a közlekedés ez egyenes főerét és a nagy-várad utczába kerülve szokták megtenni fuvarjukat a vasutig és onnan vissza. (Beküldetett.)

— **Postaügy.** Folyó hó 13-án a délelőtti órákban a Steinernél levő levélgyüjtő szekrényben egy „Dankó Jánosnak Kálló Semjénbe“ czimzett 1 frt 20 kr értékü doboz találtatott; miután ez mint kocsipostához tartozó küldemény továbbitható, — ismeretlen feladója felhivatik küldeményét visszavenni, vagy az előirt szabályok szerint felszerelve továbbitás végett mint kocsipostai küldeményt feladni. — Debreczen, 1878. okt. 14. Mayer postahiv. főnök.

Irodalom.

— **A „Petőfi-társaság“** könyvkiadó vállalatának legközelebbi kiadványa „Az én világom“, Váradi Antal költeményei, most van sajtó alatt — Weiszmann testvérek könyvnyomdájában. Ugyane nyomda most készült el Endrődi Sándor „költeményeinek“ II. kötetével, melyek szintén a „Petőfi társaság“ cimével jelentek meg.

A „Franklin-társulat“ magyar irodalmi intézet által épen most küldettek be szerkesztőségünknek a közkedveltségben részesülő csinos kiállitott és a legnagyobb gonddal szerkesztett 1879-ik évre kiadott képes naptárak. Legkiválóbb ezek közt az Áldor Imre által szerkesztett **Nemzeti nagy képes naptár**. Gyönyörü czimképe: „A zálogházban“ Munkácsi Mihály festménye után készült s az elbeszélést hozzá Vértesi Arnold irta. A szövegben számos közérdekü czikket és diszes képet találunk azonfölül. Ára 1 frt.

István bácsi naptára vagyis családos házigazdáknak s gazdaszonyoknak, népnevelőknek való képes kalendárium; alapitá Maier István, szerkeszti Kőhalmi Klimstein József tanár, ára füzve 50 kr.

Protestáns uj képes naptár Szerkesztette Duzs Sándor tanár. XXV. évfolyam. Több arczképpel s a protestáns egyház tiszti névtárával; ára 50 kr.

Falusi gazda naptára szerkesztette Sporzon Pál tanár. Számos ábrával; ára 80 kr.

Kertészgazdászati naptár szerk. dr. Farkas Mihály; ára 80 kr.

Lidércz-naptár Elbeszélések, Uti-kalandok stb. gyüjteménye; ára 60 kr.

Honvéd-naptár (egyuttal katonai naptár). A magyar nép számára. Szerk. Aldor Imre, „Huszár bravour“ (Wágner S. festménye után) nagy czim-s a szöveg közé nyomott számos kisebb képpel; ára 60 kr.

Kossuth-naptár. „II. Rákóczy Ferencz elfogatása“ (Benczur Gyula festménye utan) nagy czim- és számos a szöveg közé nyomott kisebb képpel; ára 40 kr.

A „Népzászlója“ naptára. szerkeszti Áldor Imre. „A falu hőse“ (Munkácsi Mihály festménye után) nagy czimés sok kisebb képpel; ára 40 kr.

A magyar nők naptára. Szerkeszti K. Beniczky Irma. Ára 60 kr.

Borászati naptár. Szerkeszti dr. Nyáry Ferencz. Ára 80 kr.

Deák Ferencz-naptár. Szerkeszti Áldor Imre. Ára 50 kr.

Eötvös-naptár 1879. évre. Tanférfiak és tanügybarátok számára. Az Eötvös-alap javára kiadja s központi gyüjtő-bizottság. Szerkesztik György Aladár és Luttenberger Ágost, ára 60 kr.

Nevessünk! mulattató naptár ára füzve 40 kr.

A magyar nép naptára. Szerkeszti Tatár Péter. Ára füzve 30 kr.

Uj fali naptár 1879-ik évre. Egy egész iv; ára 20 kr.

Debreczeni szinház. Tegnap hétfőn oct. 14-én az igért „Zsidónő“ opera helyett „Kisasszony feleségem“ operettet adták, mely előadásról ismét csak a legnagyobb elismeréssel emlékezhetünk meg. Nyilvay Irma a legszeretetreméltóbb Marjolaine volt. Szatmáry Árpád pedig kitünően személyesitette a csirkakopasztásra degradálódott bárót. A többi szereplők is kitettek magukért. Az adieu és a kakuk duette különösen tetszett Közönség szép szám mal volt.

Közgazdaság.

Üzleti jelentés. Budapest, 1878. okt. 12. A mai nappal végződő héten a terményüzletben némi javulás volt érezhető, a mennyiben a megkissebbült hozatal folytán a buzánál finomnál 10—15, közép és alsórendünél 20—25 krajczár emelkedés állott be. A többi czikknél egészben véve nagy változás nem mutatkozik. A vasutak látva, hogy fuvartételeik a külföldi üzletet gátolják, azon üdvös intézkedésről vannak tanácskozásban, hogy bizonyos külföldi vonaloknak fuvarkedvezmények nyujtassanak, és ez által a magyar terményüzletnek, ugy szintén saját forgalmuknak is lendületet adjanak. Kétséget nem szenved, hogy ezen intézkedés valósulása a terményüzletre jótékony befolyással leend.

A mai átlagos árak száraz és egészséges minőségeknél 100 kilónként ideszállitva következők:

100 kilónként 3 havi időre.

Tiszai buza 79 kiló 9.80—90., 78 k. 9.60—75., 77 k. 9.40—50.
Pestvidéki 79 k. 9.15—25., 78 k. 9.10., 77 k. 8.60—75.
Bánáti buza 78 k. 8.60—85., 77 k. 8.30—55., 76 k. 8.20., 75 k. 7.60—75.
Felsőmagyarországi 79 kiló 8.70—90., 78 k. 8.40—60., 77 k. 8.20.

100 kilónként készpénzért.

Árpa-takarmány 5.20—75., árpa-maláta 6.20—70., árpa-serfőző 7.20—70.
Rozs 5.30—85.
Zab 5.40—60.
Kukoricza 5.20—60.
Köles 4.75—5.20.
Lenmag 11—11½.
Kendermag 10—10½.
Luczernamag 40—45.
Vörösluczernamag 35—38.
Fehérbab 8—10 frt.
Liszt. A lisztüzletben nincs változás.

Lobmayer J. F.

A magyar szőlőbirtokosok a mustot nyilt erjesztő-kádakban nem erjesztvén, s igy az erjedést be nem fejezhetvén, boraink folytonosan utóerjedésben vannak, s ennek befejeztetésére a rajnai erjesztőcsövet alkalmazzuk a következőképen:

Az erjedésben lévő boroshordó felső szájába erősen beverjük, s a fadugaszt köröskörül a lég tökéletes elzárása végett fagygyuval jól bekenjük, s a csövet felülről vizzel teleöntjük, mely mütét folytán ayután a fölösleges szénsav kimehet ugyan, de a szesz s a zamat elpárologhatása és a levegő behatolhatása meggátoltatik.

Fromm Antal.

DEBRECZENI SZINHAZ.

1. Bérlet — 7. Szám.

Kedden, 1878. október 15-én

A debreczeni szinész-egyesület által adatik:

A NAGYZÁS HÓBORTJA.

Legujabb vigjáték 3 felv. Irta Rozen Gy., ford. Huszár Imre.

SZEMÉLYZET:

Ringheim	Szathmáry Á.	Henrik	Benedek.
Eugenie	Folténȳiné.	Ringheim M.	Lászyné.
Berta	Mészáros I.	Dr. Ander	Mándoky.
Teréz	Törökné.	Dr. Markl	Ferenczy.
Valler K.	Lovászy.	Cornelius	Szathmáry K.
Anna	Erdélyi O.	Jeanette	Derzsi Irma.
Konrád	Pap Laura.	Baauer	Sarkadi.
Szauter	Lászy.	Beckers	Marosi.

Kezdete 7 órakor, vége 10 kor.

Felelős szerkesztő: **Kutasi Imre.**
Főszerkesztő: **Vértesi Arnold.**

Nyilttér.

A hatóságilag engedélyezett s a legtisztábban kezelt Bárvárt Károly-féle

SÓS BORSZESZ

főraktára Debreczenben **Csanak József** kereskedésében van.

E sósborszesz a szegedi országos kiállitásnál jeles versenyképességért érdeméremmel lett kitüntetve, — különben kitünő gyógyhatása rheuma, csúz, szaggatás, fagyás, fogfej- és fülfájdalmak, szemgyuladás s más számtalan betegségben sok ezer szenvedő által országosan elismertetett, sőt fogtisztitó szerül is igen ajánlható, a mennyiben a fogaknak fényt kölcsönöz, a foghust erősbiti s a szájból minden kellemetlen szagot eltávolit.

Ára 1 nagy üvegnek 80 kr.
1 kis üvegnek 40 kr.

Nagyobb megrendelésnél jelentékeny árleengedés történik.

Óvás. Utánzások ellen az üvegek czimlapja a budapesti keresk. kamaránál 100/1875. sz. a mint „védjegy“ bekebeleztetett.

Bárvárt Károly
Budapesten,
Nagymezőutcza 48. sz.

Dr. HAMBURGER EMIL
fogorvos és mütő
lakik (főpiacz Nánássy-féle házban.)
Rendel d. e. 9-től 12-ig és d. u 2-től 4 óráig.
(333)

HIRDETESEK.

Tüzifa.
Az idény kezdeténél fogva vasuti és homokkerti rakodó helyeimet különnemü **fiatal, tökéletesen száraz** tüzifával, még pedig **tölgy- és varga-fával, bükk- és gyertyán-fával** gazdagon ellátván, ajánlom azt a t. cz. közönségnek méltányos áron, és egyszersmind tudomására hozom, miszerint megrendeléseket ugy a nevezett rakodó helyeken tartózkodó felügyelőm által, mint közvetlen üzleti irodámban szivesen elfogadok és gyorsan foganatositok.
Berger Henrik.
Széchényi-utcza 1771.
(329) —10

Hirdetés.
Vagyonbukott Szarukán Sándor csődtömegéhez leltározott mindenféle női és férfi divatáru, továbbá vászon, carton és pamutnemü czikkeknek együttes és esetleg egyenkénti árverésre határidejéül a csődválasztmány határozata folytán a **f. é. október 21** és következő napjainak mindenkor d. e. 9 és d. u. 3 órája tüzetett ki; az üzleti czikkek egészbeni eladására nézve pedig az irásbeli zárt vételi ajánlatoknak csőd választmányi tag t. Dr. Kóla János ügyvéd ur kezeihez leendő beadási zár határidejéül f. évi okt. 19-ik napjának d. e. 12 órája határoztatott.
Mely árverés és eladásra zár határidők azon megjegyzéssel hozatnak a venni szándékozók s illetve ajánlattevők tudomására, mikép az üzleti czikkek — alólirott tömeggondnok közbe jötte mellett bármikor megtekinthető.
Simonffy István, tömeggondnok.
(340) 3—3

Gyermekek és megnőttek részére egyaránt!
Dr. Plenk A. Anticatarrhalicuma.
A nyakhártyák mindennemü hurutjai ellen.
Ezen tudományos alapon gyógyerejü növények és gyökerekből készitett thea hatása kitünő, a gégefő nyakhártyáinak mindennemü betegségeiben, ugyszintén a légzőcső, a bronchiak, a tüdő, gyomor és belek bajaiban; kiváló szer a hugyhólyag, méh és hüvely hurut gyógyitásánál és általában enyhén, táplálólag és vértisztitólag hat.
Csomagja használati utasitással együtt 80 kr.
Dr. Plenk A. köhögés elleni pora.
Kellemes izüek és meglepő gyógyerejüek.
Doboza használati és étrendi utasitással együtt 40 kr.
Dr. Plenk A. Emésztési pora.
Fölülmulhatlan gyomor elsavanyodásnál, gyomorégésnél, böfögés étvágyhiány, emésztési nehézségeknél, aranyeres bajoknál — tehát megbecsülhetlen, jó házi szer.
Doboza használati és étrendi utasitással együtt 70 kr.
(Mindezen gyógyszerek hamisitás ellen az 1861. márcz. 28-án kelt szabadalmazó levél által biztositva vannak.)
Főraktár: Debreczenben dr. Rotschnek E. gyógyszertára.
(184)13—?

Mell- és tüdőbetegségek
bármily nemüek legyenek is azok, az orvosi előirás nyomán készitett
Wilhelm-féle Schneeberg-növénynedv
által legbiztosabban gyógyitható.
Késziti: Wilhelm Ferencz gyógyszerész Neunkirchenben.
Ezen növénynedv rendkivül jótékony gyógyszerül szolgál a torok- és mellbajokban, hurutban, rekedtség, köhögés és nátha ellen. Számosan, kik e növénynedvvel éltek, erősitik, hogy csak ezen szernek köszönhetik üditő álmukat.
Ködös és zord időjárás idején e nedv óvszerül alkalmas.
Kellemes izénél fogva gyermekek gyógykezelésénél is alkalmas; tüdőkóros embereknek azonban nélkülözhetlen gyógyszere: énekesek és szónokok hangfátyolozottság elháritására használják.
Nagy száma a bizonyitványoknak megerősiti a fönmondottakat. E szer hathatós gyógyerejének azonban legnyomósabb érve azon körülmény, hogy néhai Oppelzer tanár, udvari tanácsos és a bécsi cs. kir. egyetemen rector magnificus e növénynedvet ugy a kórházban, mint egyesekné a legkitünőbb sikerrel alkalmazá.
Ép ugy ajánltatik e nedv a bel- és külföld számos tekintélyes orvosa által és általuk a veleelés gyakran elrendeltetett.
A mondottak megerősitésére az elismerő iratok hosszu sorából álljanak itt csak a következők:

Bizonyitvány.
Hat éves Ferencz nevü fiam, 8 hete, hogy borzasztó fojtó köhögésben szenvedett, ugy, hogy már attól tartottam, hogy meg is fulhat rajta; e mellett lesoványodék és annyira elgyengült, hogy már alig tudott a lábán megállani. Ekkor tanácsolták nekem a Schneeberg-növénynedv megkisérlését, és hála ezen megbecsülhetlen szernek, fiam köhögése már az első üveg elhasználása után is engedett, a második üveg használata közben a gyermek kinézése javult, erőre kapott és nemsokára teljesen kiegészségesedett. Idősb fiamat is e szer szabaditá meg a heves köhögéstől és rekedtségtől és pedig néhány nap alatt.
Benső örömtől áthatva állitom tehát ki ezen fiaim kigyógyulására vonatkozó bizonyitványt és kivánom, hogy e szer a szenvedő emberiség javára minél szélesebb körben megismertessék és elterjedjen.
Flatz, 1855. márczius 6.
Just Antal.
Tisztelt uraságod!
Fölkérem, szíveskedjék a lehetőséghez képest részemre mielőbb hires növénynedvéből 4 üveggel küldeni; 2 üveg elhasználása folytán tapasztalom, hogy mell- és torokbajom és nagyméreben folytott lélegzetem napról-napra javul; — azért tehát ezuttal egyenesen önhöz fordulok azon reményben, hogy öntől a legfrissebb szállitmányt nyerendem. — Mellékelem 5 frt p. p.
Mély tisztelettel
Scheibenreif Lőrincz, *polgármester.*
Münchrat am ostrang 1858. febr. 23.
Bock Henrik, *sebész és szülész-mester.*

Orvosi vélemény.
A Schneeberg-növénynedv fölöttebb enyhitő szer mellfájásban, lélegzeti nehézségeknél (asthma), tüdőkórban, köhögés, hurut ellen és ilyes betegségekben ajánlandó.
Dr. Feschl. *Grazban.*
Hohenmaut, 1858. jan. 25.
Caukly Lipó. gyógyszerész
Tisztelt uraságod!
Mell-bajomban, mely már 2 év óta aggasztó, sok más szernek sikertelen alkalmazása után az ön Schneeberg növénynedve egy üveget fogyasztám el és mondhatom, hogy a bárkinek is ajánlható; mert már ezen első kisérlet után teljesen könnyebbültét tapasztaltam, midőn két üveg teljes helyreállitá egészségemet.
Tisztelt uraságodnak legszivesebb köszönetet mondva, maradtam
hálás szolgája
W. J. Pock.
Graz, 1857. febr. 3.
Mélyen tisztelt uraságod!
Miután növénynedve használata folytán 8 hétig tartott köhögésem és rekedtségemtől megszabadultam és miután csodás gyógyereje folytán előbbi énekhangomat teljesen visszanyerém; kötelességemnek érzem magamat önnek hasznos találmányáért lekötelezett köszönetemet kifejezni, és ezen kitünő szert a mellbetegeknek, különösen énekeseknek különösen ajánlani.
Különös tisztelettel:
Bauer János, *tanitó.*
Peiching, 1857. jun. 25.
Használati utasitás minden üveghez mellékelve van.
Egy-egy üveg ára 1.25 kr.
Főraktár Wilhelm Ferencz gyógyszerésznél Neunkirchenben.
Valódi minőségben még kapható
Debreczenben: Dr. Rothschnek Emil gyógyszertárában, Budapesten: Török József gyógyszertárában, Nagyváradon: Nyiri György gyógyszertárában, Gyöngyösön: Mersits Nándornál, Miskolczon: Ujházy Kálmánnál.
(155) 20—26

Debreczen, nyomatott a kiadó-tulajdonos Kutasi Imre könyvnyomdájában 1878.